

Új vidékfejlesztési irányok 2014-2020 között

Kis Miklós Zsolt

Agrár-vidékfejlesztésért Felelős Államtitkár
Miniszterelnökség

Agrárfórum

Pápa

2015. január 15.

Az agrár-vidékfejlesztési támogatások új rendszere Magyarországon

- **KAP I. pillér**

- közvetlen támogatások (uniós forrás) - FM
- piaci intézkedések (uniós forrás) - FM

- **KAP II. pillér**

- vidékfejlesztés (uniós és nemzeti forrás) - ME

+ **Nemzeti támogatási jogcímekek (nemzeti forrás) - FM**

A KAP új célkitűzései (2014-2020)

1. Életképes élelmiszertermelés:

a mezőgazdasági jövedelmek és a szektor versenyképességének javítása.

2. Természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás:

a mezőgazdaság által előállított közjavak ellentételezése és ösztönzése.

3. Kiegyensúlyozott területi fejlődés:

a vidéki közösségek és vidéki munkahelyek fenntartása.

Magyarország 2015-2020 közötti felső összeghatárai

(alkalmazva mind a KAP 1-ben a degressziót, mind a KAP2-ből az átcsoportosítást)

Az 1. pillér forrása (2015-2020): 8,916 milliárd €

A 2. pillér forrása (2015-2020): 4,145 milliárd € (3,431 milliárd € (EU) + 0,714 milliárd € (HU))

Összesen: 13,061 milliárd €

300 Ft /EURO árfolyamon: 3 918,300 milliárd forint.

Éves átlagban: 653 milliárd forint.

A Vidékfejlesztési Program keretei

Merev tengelyek helyett rugalmas prioritások

1. A **tudásátadás és az innováció** előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdőgazdálkodásban és a vidéki térségekben.
2. A **versenyképesség és életképesség** fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa esetében.
3. Az **élelmiszerlánc szervezésének és a kockázatkezelésnek** a mezőgazdaság terén történő előremozdítása.
4. A mezőgazdaságtól és erdőszettől függő **ökoszisztémák állapotának helyreállítása**, megőrzése, javítása.
5. Az **erőforrás-hatékonyság előmozdítása**, alacsony CO2 kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása.
6. A **társadalmi befogadás előmozdítása**, a szegénység csökkentése és a gazdaság fejlesztése a vidéki térségekben.

A Vidékfejlesztési Program 2014-2020 I.

A legfontosabb változások:

- **Új eljárásrend** a VP végrehajtására (az ÚMVP-re 2006-2007-ben készített, túlszankcionáló és túlbonyolított eljárásrenddel szemben).
- Új és lényegesen **szélesebb célközönség** (az ÚMVP tervezése során 2006-2007-ben túl merev lehatárolás készült a támogatásra jogosultak terén, amin már a pályázati kiírásokkal sem lehetett javítani).
- A VP **középpontjában a KKV-k** lesznek.

A Vidékfejlesztési Program 2014-2020 II.

A magyar VP legfontosabb célkitűzései, prioritásai:

További fókuszált fejlesztési célok:

- Vidéki munkahelyek megőrzése, fejlesztése = munkaigényes ágazatok;
- Kisebb gazdaságok differenciált segítése;
- Versenyképesség, termelési és jövedelembiztonság;
- Erőforrás-hatékonyság és környezetkímélő gazdálkodás;
- Korszerű tudásbővítés, tudástranszfer és innováció;
- Területi kiegyenlítés és fókuszálás;
- Vidéki települések erőforrás-hatékony működése (helyi alapanyagok, szolgáltatások, megújuló erőforrások és együttműködések)

+ 2 tematikus alprogram: Rövid Ellátási Lánc (REL) és Fiatal Gazda (FIG)

Támogatási típusok

- 1) Egyedi beruházás: építéssel járó, önálló gép/technológia beszerzés, IKT-elemek, járulékos költségek – **ÚJ**: árajánlat gépkatalógus nélkül,
- 2) Közös beruházások (előnyben!!) – **Új: konzorciumi formában** (a VP-ben új)
- 3) Fejlesztési átalány – **ÚJ!** (pl. kis gazdálkodó, diverzifikáció)
- 4) Egységköltség alapú beruházás (pl. erdősítés, erdőszerkezet-átalakítás)
- 5) Többlet-vállalás egységköltség alapú finanszírozása (ökológiai gazdálkodás, AKG, állatjólét, Erdő- környezetvédelem, genetikai erőforrások)
- 6) Kompensációs átalány korlátozás vagy hátrány miatt (NATURA 2000, THÁT)
- 7) Innovatív együttműködő komplex: K+F vagy más együttműködés költségei + beruházási költségek - konzorciumi formában (pl. agrár-innovációs Operatív Csoport, LEADER, VTT-területi együttműködés **ÚJ!**)

Agrárgazdálkodóknak - 1

Beruházások (6000 STÉ fölötti gazdaságméret és bevétel):

- Vízgazdálkodási célú beruházások: vízkár-elhárítás, víz-visszatartás, melioráció, öntözés hatékonyságának javítása, öntözésfejlesztés **ÚJ**

Támogatási mértékek: 35-45% (kollektív: +10%)

Nagyságrend: max 300 MFt/ projekt (kollektív. Min. 50 mFt –tól)

- Állattenyésztés: technológiafejlesztés, erdőforrás-hatékonyságot javító ber., trágyatárolás – közös is **(az átmeneti mentesség VÉGLEG LEJÁR!!!!)**,

Támogatási mértékek: 35-40% (kollektív: +10%)

Nagyságrend: max 500 MFt/ projekt (kollektív. Min. 50 mFt –tól)

- Kertészet: technológiafejlesztés, erőforrás-hatékonyságot javító beruházás, termék-feldolgozás

Támogatási mértékek: 35-46% (kollektív: max. 60%)

Nagyságrend: max 500 MFt/ projekt (kollektív. Min. 50 mFt –tól)

Agrárgazdálkodóknak - 2

- Kis méretű gabonatórolók létesítése és szárítók korszerűsítése

Támogatási mértékek: 35-45% (kollektív: +10%)

Nagyságrend: max 500 MFt/ projekt (kollektív. Min. 50 mFt –tól)

- Kockázat-megelőző beruházások (jégháló, talajgenerátor, stb.) **ÚJ**

Támogatási mértékek: 50- 80% (kollektív: 60-80%)

Nagyságrend: max 500 MFt/ projekt (kollektív. Min. 50 mFt –tól)

- Agrár-innovációs csoport közös projekt beruházásai (pilote) **ÚJ**

Nagyságrend: max 300 - 500 MFt/ projekt (min. 5 - 15+ termelő tag)

+ **ÚJ!** Kis gazdálkodók számára (3000-6000 STÉ között): átalány fejlesztési támogatás 5 éves FEJLŐDŐ üzleti terv megvalósítására, legalább két részletben (összesen:15 000 EURO/5év)

Agrárgazdálkodóknak - 3

Ösztönzők és együttműködések:

- Állatjóléti kifizetések (tej szerkezet-átalakítás) **ÚJ!**
- Részvétel EU-s vagy hazai minőségi rendszerekben (termelőnél felmerült költségek kompenzációja) **ÚJ!**
- Termelői Csoport (TCS) – átalány jellegű

Tudásbővítés és innováció:

- Megújuló – igény alapú – szakmai képzések és tudásátadás **ÚJ!** (szakmai tapasztalatcserék és cseregyakorlatok)
- **ÚJ!** Agrár-innovációs Operatív Csoport projekt K+F és együttműködési elemei

FIATAL GAZDÁKNAK - VP

A pályázat benyújtásának idején 40 éves vagy fiatalabb, első ízben indít önálló vállalkozást (vállalkozás vezetője), szakirányú végzettség

- Induló támogatás (átalány: 40 000 EURO - min. két részletben)
- Vízgazdálkodási célú beruházások: vízkár-elhárítás, víz-visszatartás, melioráció, öntözés hatékonyságának javítása, öntözésfejlesztés;
- Állattenyésztés: technológia-fejlesztés, erőforrás-hatékonyságot javító beruházás, trágyatárolás,
- Kertészet: technológia-fejlesztés, erdőforrás-hatékonyság javítása, termék-feldolgozás

Támogatási mértékek: 60-70% (kollektív: 80-90%)

Nagyságrend: max. 25-40-50 MFt/ projekt (kollektív. Min. 20 mFt)

- Agrár-innovációs OCS. együttműködések
- Kötelező és választható képzések és tanácsadás „mentorálás”

Hozzáadott érték = élelmiszer-feldolgozás és minőségi rendszerek

Jogosultak:

Élelmiszer-feldolgozó mikro- és kisvállalkozások (**középvállalkozások: GINOP!**)

Mezőgazdasági vállalkozások és csoportosulásai (**minden vállalkozás méret**)

Támogatási mértékek: max. 50%

Nagyságrend: max. 300 MFt/ projekt

Témakörök (műveletek)

- Hozzáadott érték növelése (bevétel)
- Erőforrás-hatékonyságot javító beruházások (kiadás)
- Borászati beruházások (hozzáadott érték és/vagy hatékonyságnövelés)
- REL csoportok tagjainak beruházásai
- Agrár-innovációs együttműködő OCS-k projekt-beruházásai (pilote)

Nagyságrend: 300- 500 mFt /projekt (csoport tagoktól függően)

ÚJ! Új részvétel minőségi rendszerekben: EU-s vagy hazai (pl. öko, bor, KMS)

Élelmiszeripari támogatások (VP és GINOP)

		vállalkozás típusa			
		mezőgazdasági (árbevétel +50%)		élelmiszeripari (árbevétel +50%)	
támogató	VP	<i>Annex 1</i>	minden cégméret	<i>Annex 1</i>	mikro- és kisváll.
		<i>Non Annex</i>	minden cégméret		
	GINOP	-		<i>Annex 1</i>	közép (és nagy)
				<i>Non Annex</i>	minden cégméret

Annex I.: az EK Szerződés 32. cikkében hivatkozott lista

Környezet és gazdálkodás

- Agrár-környezetgazdálkodási többlet-vállalások - 2016-tól **ÚJ rendszerben**
- és Genetikai erőforrások megőrzése és javítása - 2016-tól **Új rendszerben**
- Ökológiai gazdálkodás (átállási és fenntartási) - **új rendszerben**
- NATURA 2000 kifizetések

ÚJ! és víz-keretirányelvhez kapcsolódó kifizetések

- Kapcsolódó nem termelő beruházások: élőhely-fejlesztési, vízvédelmi célú

Támogatási mértékek: maximum 100 %

Nagyságrend: max. 4510 €/ ha vagy folyóméter

- Kompenzációs kifizetések természeti és egyéb sajátos hátrányokkal küzdő térségekben
 - **ÚJ!** Együttműködésben megvalósuló, fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület- és tájhasználat váltás ösztönzése és megvalósítása
- + Megújuló – igény alapú – szakmai továbbképzés és szaktanácsadás

Erdő és gazdálkodás

Erdősítés és fásítás (átalány alapú fejlesztések)

Agrár-erdészeti rendszerek (átalány alapú fejlesztések)

Erdőpotenciál károsodás – megelőzés (átalány alapú fejlesztések)

Erdőpotenciál károsodás – helyreállítás (átalány alapú fejlesztések)

Az erdők biológiai értékének növelése /szerkezet-átalakítás (átalány alapú fejlesztések)
és az erdők közjóléti értékének növelése (beruházás új rendszerben)

Az erdők gazdasági potenciáljának erősítése: erdőgazdálkodási célgépek + elsődleges feldolgozás gépei is

Intenzitás: max. 50 %, (kollektív: +10 %)

ÚJ!; fiatal erdők állománynevelése (egységkötség-alapú)

Erdő-környezetvédelmi vállalások (egységkötség alapú) és **ÚJ!** genetikai erőforrások erősítése (egységkötség alapú)

NATURA 2000 kompenzáció

Agrár-innovációs Operatív Csoportok együttműködő projektjei

Nagyságrend: max 300 - 500 MFt/ projekt (min. 5 - 15+ termelő tag)

Megújuló - igény alapú – szakmai továbbképzés és szaktanácsadás

Vidéki térségek eszközei

Jogosultak: Vidéki térségek = mint az előző programban (városok 10 000 lakosig)

FONTOS: a NEM agrár/erdő/Annex 1 élip tevékenységű mikro-vállalkozás fejlesztésének támogatása mindenhol a GINOP-ból lesz elérhető!

Eszközök:

- Diverzifikáció (on-farm): mezőgazdasági termelő által nem mezőgazdasági tevékenység kezdése vagy folytatása (kézműves, turisztika, stb.) Annex-1 élelmiszer-feldolgozás NEM

Átalány-költség (egyszerűsített): 15 00 €/5 év - üzleti terv alapján

- Együttműködési: Kis gazdasági szereplők közös projektjei/fejlesztései
- Együttműködési: Szolidáris gazdálkodás és közösség által támogatott mezőgazdaság

Támogatás max. 100%; Összeg: max. 8 (együttműk.) +25 MFt (beruházás)

- Vidéki területek kis infrastrukturális fejlesztései / helyi alapszolgáltatások infrastrukturális fejlesztései (új épület NEM, költségtakarékosság IGEN)

Támogatás max: 100%; támogatási összeg: 12-300 MFt,

- LEADER (4 művelet): helyi fejlesztési stratégiák készítése/ helyi stratégiák megvalósítása (helyi pályáztatás) / együttműködések / szervezés, működés,

Támogatás. 50-100%, támogatási összeg max.: 20 MFt / támogatott helyi projekt

ÚJ: A Helyi Akciócsoport (LEADER Egyesület) működési finanszírozása egyszerűsített, átalány módon (= rész-hozzájárulás)

+ dolgozhat „kifelé” is = helyi fejlesztési „ügynökség”

Rövid Ellátási Lánc - tematikus alprogram

Alprogram = a termelők együttes piacra jutását célzó koordinált fejlesztési eszköz-csomag.

Cél: közös piacra jutás megszervezése, előnyeinek együttes kihasználása, pl. közétkeztetés, fizikai piac, e-kereskedelem, vendéglátás, stb.

Rövid lánc: max. **1** közvetítő szereplő, (de leginkább közvetlen csoportos)

Szereplők (= REL Együttműködés tagok): KONZORCIUM

- Mezőgazdasági /élelmiszer-feldolgozó mikro- vagy kisvállalkozások (min. 5)
- REL Szervező (referenciával rendelkező non-profit szervezet)

Tevékenységek:

- Képzés (kötelező és a tagok által választott)
- Szaktanácsadás (kötelező és a tagok által választott)
- Közös /egyéni piacra jutási beruházások

Támogatás menete – 2 fordulós pályázat és összesen max. 3 év projekt-idő:

- Együttműködés megalakítása / Üzleti terv kialakítása (benne: közös és egyéni fejlesztési tervek, elemek)
- Megvalósítás: piacra jutás megszervezése/felépítése (szervező) + a piacra jutást célzó beruházások (közös és egyedi)

Összegek és mértékek (csoport és tag): kidolgozás alatt

VP források (300Ft/€)

Cikk/ kód	Intézkedés/alintézkedés/művelet megnevezése	Teljes közkiadás (Mrd Ft)
14. cikk	Tudás transzfer és információs akciók	8,62
15. cikk	Tanácsadási szolgáltatás, üzemvezetési és helyettesítési szolgáltatások	13,63
16. cikk	Minőségi rendszerek mezőgazdasági termékekre, élelmiszerekre	10,07
17. cikk	Beruházás tárgyi eszközökbe	458,2
18. cikk	Mezőgazdasági termelő potenciál helyreállítása/megelőzés	6,30
19. cikk	Mezőgazdasági üzemek és vállalkozások fejlesztése	60,03
20. cikk	Alapvető szolgáltatások és falumegújítás vidéki területeken	73,06
21-26. cikk	Beruházások erdőterületek fejlesztésébe és erdőmegújításba	62,741
27. cikk	Termelői csoportok létrehozása	25,24
28. cikk	Agrár-környezetvédelem és éghajlatváltozás	191,46

VP források (300 Ft/€)

Cikk/kód	Intézkedés/alintézkedés/művelet megnevezése	Teljes közkiadás (Mrd Ft)
29. cikk	Ökológiai gazdálkodás	63,24
30. cikk	Natura 2000 és Víz Direktíva kifizetések	61,36
31. cikk	Kifizetések természeti és egyéb sajátos hátrányokkal küzdő térségekben	22,86
33. cikk	Állatjólét	43,53
34. cikk	Erdő-környezetvédelem /genetikai erőforrások	15,50
35. cikk	Együttműködés alapú fejlesztések	15,34
36. és 37. cikk	Mezőgazdasági kockázatkezelés (pü. eszközei)	28,59
42-44. cikk EMVA	LEADER (Helyi Fejlesztési Stratégiák és megvalósítás)	57,53
	Technikai segítségnyújtás	26,13
	Ebből MNVH funkciók	18,65
	Összesen:	1243,50

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

